

UCHWAŁA NR 90/2026
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 20 lipca 2026 r.

w sprawie sprawozdania partii politycznej Antypartia
o źródłach pozyskania środków finansowych w 2025 r.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1215),

postanawia

przyjąć sprawozdanie partii politycznej Antypartia o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2025 r. **ze wskazaniem uchybień** polegających na naruszeniu art. 25 ust. 6–13 i art. 27a oraz art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 września 2023 roku w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz. U. poz. 2076).

Uzasadnienie

Partia polityczna Antypartia (EwP 417) przedłożyła Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2025 r. z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych.

Sprawozdanie zostało sporządzone według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych.

Do sprawozdania dołączono sprawozdanie biegłego rewidenta wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą do badania sprawozdania w zakresie wpływów na Fundusz Wyborczy Partii.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 34a ust. 5 w związku z art. 38a ust. 1 ustawy o partiach politycznych, nie zgłosił zastrzeżeń do sprawozdania.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie przedłożonych dokumentów oraz sprawozdania biegłego rewidenta stwierdziła, co następuje.

W sprawozdaniu o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2025 r. partia polityczna Antypartia wykazała, w pozycji 13 sprawozdania (przychody partii politycznej), że w okresie sprawozdawczym nie pozyskała żadnych środków finansowych ani wartości pieniężnych. Jednocześnie w jego pozycji 36 (pozostałe przychody) błędnie wykazana została kwota 11 161,43 zł, która faktycznie stanowiła saldo bieżącego rachunku bankowego na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego, zatem wartość ta nie była przychodem Partii w 2025 r. i nie powinna zostać ujęta w sprawozdaniu za tamten rok. W pozostałych pozycjach sprawozdania wykazano „0,00”.

Z wyjaśnień Partii załączonych do jej sprawozdania wynika, że w okresie sprawozdawczym nie prowadziła ona działalności wymagającej ponoszenia kosztów w związku z czym mogła funkcjonować nie pozyskując żadnych środków finansowych. Lokal wskazany jako adres siedziby Partii służył jedynie do celów korespondencyjnych, co nie wiązało się z żadnymi kosztami. Partia wyjaśniła ponadto, że przyjmowała w 2025 r. dozwolone wartości pieniężne w postaci administrowania jej stroną internetową, wycenione przez nią na 0 zł. Partia powinna jednak oszacować faktyczną wartość tych świadczeń i wykazać ją odpowiednio w pozycjach 31-35, a także w pozycji 13 sprawozdania (Przychody partii politycznej). Jak wynika z orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego, nieodpłatne świadczenie to każde przysporzenie majątkowe uzyskane kosztem innego podmiotu. Nie musi dojść do zapłaty, nie ma bowiem znaczenia to, że strony umówiły się na brak odpłatności za dane usługi. Znaczenie ma bowiem skutek ekonomiczny. Liczy się obiektywna wartość rynkowa użyczenia (korzystania z rzeczy, usługi czy prawa) w danym czasie (zob. uchwała Naczelnego Sądu Administracyjnego z 24 maja 2010 r., II FPS1/10; wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 21 czerwca 2018 r., II FSK 1414/16). Brak wynagrodzenia nie może być traktowany jako brak wartości przedmiotu świadczenia. „Bezpłatność” użyczenia nie eliminuje wartości usługi świadczonej w jego ramach. Użyczenie powoduje bowiem realne przysporzenie, które jest porównywalne z odpłatnym korzystaniem. Subiektywna wola stron co do zawarcia umowy użyczenia nie może prowadzić do negowania obiektywnej wartości rynkowej świadczenia, jeżeli po stronie korzystającego powstaje realne, indywidualne przysporzenie majątkowe (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego: z 20 listopada 2009 r., II FSK 932/08,

z 8 listopada 2012 r., II FSK 603/11). Nie ma zatem znaczenia wyłącznie to, czy ktoś formalnie dokonał zapłaty czy też nie, ale czy faktycznie osiągnięto korzyść finansową.

Świadczenie tego typu usług na rzecz partii posiada wymierną wartość ekonomiczną, którą można ustalić w oparciu o rynkową wartość odpłatnego świadczenia danej usługi, z uwzględnieniem warunków konkretnego przypadku (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 8 listopada 2012 r., II FSK 603/11). Jego bezpłatność nie wyklucza jego wyceny ani kwalifikacji jako przysporzenia majątkowego. Jeśli bowiem dany podmiot otrzymuje coś, za co w normalnych warunkach musiałby zapłacić, co wiązałoby się z poniesieniem przez ten podmiot kosztów, to ma to wartość ekonomiczną większą niż zero. Jak stwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie np. w wyroku z 20 stycznia 2010 r., I SA/Sz 862/09, po otrzymaniu świadczeń nieodpłatnych mogą być one uznane za przychód.

Natomiast Trybunał Konstytucyjny, w wyroku z 8 lipca 2014 r., K 7/13, jak i Naczelny Sąd Administracyjny, np. w wyroku z 20 listopada 2009 r., II FSK 932/08, skonstatowały wręcz, że pojęcie nieodpłatnego świadczenia obejmuje nie tylko świadczenie w znaczeniu cywilnym, gdyż w jego zakres wchodzi wszystkie zjawiska gospodarcze i zdarzenia prawne, których następstwem jest uzyskanie korzyści kosztem innego podmiotu, lub też te wszystkie zdarzenia prawne i gospodarcze w działalności osób prawnych, których skutkiem jest nieodpłatne, to jest niezwiązane z kosztami lub inną formą ekwiwalentu przysporzenie majątku tej osobie, mające konkretny wymiar majątkowy czy finansowy. Każde faktyczne korzystanie z cudzej rzeczy, czy jego pracy bez zapłaty mieści się więc w kategorii przysporzenia majątkowego.

Niewykazanie w sprawozdaniu przez Partię przyjętych przez nią w 2025 r. dozwolonych wartości niepieniężnych przeczy konstytucyjnej zasadzie jawności finansowania partii politycznych (art. 11 ust. 2 Konstytucji RP). Jawności, która jest elementem prawidłowego funkcjonowania ustroju demokratycznego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2006 r., III SW 11/06). Z konstytucyjnej zasady jawności finansowania partii politycznych, wynika zakaz utajniania finansów partyjnych oraz odpowiadający mu nakaz ujawniania informacji finansowych o działalności partii [zob. Mirosław Granat (red.), Ustawa o partiach politycznych. Komentarz, Warszawa 2020]. Jawność finansowania polityki stanowi także element jawności życia publicznego, która przybrała w polskim systemie prawnym formę tzw. publicznego, konstytucyjnego prawa podmiotowego, prawa człowieka, mającego swe źródło w niezbywalnej godności ludzkiej. Negując jawność finansowania polityki, czyli wyłączając „bezpiecznik” demokratycznego państwa prawnego, wyłącza się samo

demokratyczne państwo prawne (postanowienie Sądu Najwyższego z 21 lutego 2023 r., I NSW 2/23).

W sprawozdaniu finansowym Partii nie została zatem właściwie wypełniona poz. 36, w której powinno być wykazane 0,00 zł. Błędnie wypełnione zostały również pozycje 31-35 sprawozdania, w których powinny zostać wykazane faktyczne wartości niepieniężne przyjęte przez Partię. Tym samym błędnie wypełniona została pozycja 13 sprawozdania.

Złożenie sprawozdania sporządzonego niezgodnie ze stanem faktycznym narusza ustawowy obowiązek sprawozdawczy określony w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych.

Pozyskane wartości niepieniężne pochodziły w całości, zgodnie z art. 25 ust. 1 w związku z ust. 4a ustawy o partiach politycznych, od obywatela polskiego, mającego stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i mieściły się w dopuszczalnym limicie określonym w art. 25 ust. 4 w związku z ust. 4a ustawy o partiach politycznych.

Partia posiadała bankowy rachunek bieżący o nr 77 1600 1462 1856 9124 4000 0001, prowadzony w BNP Paribas Bank Polska S.A., na którym gromadzone były środki pozyskane w latach ubiegłych.

W okresie sprawozdawczym Partia posiadała także wyodrębniony rachunek Funduszu Wyborczego o nr 23 1600 1462 1856 9124 4000 0003, prowadzony w BNP Paribas Bank Polska S.A.

Stan środków finansowych Funduszu Wyborczego w dniu 1 stycznia 2025 r. wynosił 0,00 zł.

W okresie sprawozdawczym na rachunek Funduszu Wyborczego Partii nie wpłynęły żadne środki finansowe. Partia nie poniosła z Funduszu Wyborczego także żadnych wydatków w 2025 r.

Saldo rachunku bankowego Funduszu Wyborczego Partii w dniu 31 grudnia 2025 r. wynosiło 0,00 zł.

Partia nie brała udziału w wyborach przeprowadzonych w okresie sprawozdawczym.

Partia w 2025 r. nie dopełniła obowiązku prowadzenia na jej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej rejestru wpłat od osób fizycznych w kwocie przekraczającej w jednym roku 10 000 zł, z wyłączeniem składek członkowskich, o którym jest mowa w art. 25 ust. 6-13 ustawy o partiach politycznych,

oraz rejestru umów, będącego zbiorczym zestawieniem informacji o umowach zawartych przez partię polityczną, o którym jest mowa w art. 27a tej ustawy.

Wskazane wyżej uchybienia, zgodnie z art. 38a ust. 2 i 3 ustawy o partiach politycznych, nie stanowią przesłanek do odrzucenia sprawozdania Partii.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania finansowego Partii, dokumentów do niego załączonych oraz sprawozdania biegłego rewidenta, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia nie przysługuje środek prawny.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak
(dokument podpisany elektronicznie)